

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő: HEGEDŰS NANDOR

Felelős szerkesztő: MARÓT SÁNDOR

MEGJEGYZÉSEK

egy régen óhajtott és hasznos miniszteri rendeletről

*

A belügyminisztérium rendeletet adott ki... azaz, hogy kezdjük a dolgot a legelejénél.

Látogatást tettem egyszer egy nagyvárad gyár vezérigazgatójánál és a dolgozó szobája egyik sarkában felhalmozva román lapokat és folyóiratokat láttam garmadával. Mivel tudtam, hogy a vezérigazgató nem ért románul, csodálkoztam ezen a gyűjteményen, annál is inkább, mert felfedeztem azok között nemcsak közgazdasági folyóiratokat (ezek sem voltak ugyan felbontva), hanem rendőri, közigazgatási és társadalomtudományi szemléket is. Természetesen nem voltam olyan naív, hogy ne tudtam volna azonnal, hogy a direktor úr nem saját iniciatívájából rendelte meg és gyűjti ezeket a fel nem vágott és soha el nem olvasott lapokat, hanem bizonyára ügyes, élelmes ügynökök jelentkeztek nála és sózták a nyakába az előfizetői megrendeléseket. Mégis megkecsegtattam a következő megjegyzést:

— Ön gazdag és intelligens ember, sőt némileg független is. Hogy lehet az, hogy önnek nincs kurázsija arra, hogy lemondjon valamely lap előfizetéséről, amikor kézenfekvő, hogy erre semmiféle szüksége nincs, mikor ezt a pénzt okosabb, kulturálisabb célokra fordíthatja, legyen az román, vagy magyar kultúra.

Ekkor a következő fejtegetést halottam:

— Helyesen mondta: én némileg független ember, ami azt jelenti, hogy nem vagyok teljesen független ember. Ma az engedélyezések, autorizációk, rendeleti korlátozások, jogmegadások és jogvisszavonások korszakában arra az álláspontra helyezkednek a vagyonos vállalatok is, hogy használhíj nem tud senki, de ártani a légy is tud. Ennélfogva nem olyan könnyű a dolgok elől kitérni, hogy egyszerűen dolgokat nevezzen azt, amiről ön úgyis tudja, hogy mit akarok vele mondani. Nagyon sok pénzembe vannak ezek a lapok, amikre nincs szükségem és azok a hirdetések, amiket ezekben a nélkülözhetetlen lapokban feladok. Csakhogy a helyzet úgy áll, hogy az előfizetési és hirdetési ügynökök nem jönnek ám a saját nevéükben, mint holmi kis revolverlapok szokták, (amelyek szintén megvágják a közgazdasági cégeket, de legalább saját piszkos szakállukra), hanem ezeknek a zsebében hétpecsétetes, erős hivatalos ajánlólevelük van. Tessék csak például elképzelni, hogy nekem a földművelésügyi minisztériumban valamelyes autorizációs kéresem van elintézés alatt. Beállít hozzám ugyanez a bukaresti szaklap kiadója vagy ügynöke, aki néha egész jó társadalmi állású úr, kéri, hogy a lapjára fizessenek elő, figyelembe ajánlja, hogy neki kiváló összeköttetései vannak és lapja igen magas körök támogatását élvezi és mindjárt fel is mutat egy földművelésügyi miniszteri rendeletet, amely a vállalatoknak ezt az agrár-economico-financiális folyóiratot buzgón ajánlja jóindulatába. Hát kérem, én ugyan tudom, hogy Constantinescu miniszter valószínűleg nem is ismeri az én közgazdasági parazitámat, de az vi-

szont feltehető, hogy valamely miniszteri referensnek holmi köze kell, hogy legyen hozzá. Mit kér az én emberem? Ötszáz leit? Ezer leit? Ezer leiért én nem szerezem meg magamnak azt a nyugtalanságot, hogy hátha éppen emiatt a refúze miatt üthetem meg a bokámat, hátha éppen emiatt eleszszik ugyanebben a minisztériumban az én autorizációs kéresem, mert az ilyen ügynökök, hogy nyomatékot adjanak biztos fellépésüknek, már nem egy ízben módot is találtak a rideg elutasítások megtorlására. Azután az is megtörtént már velem, hogy egy ilyen alkalmi lapot visszaküldtem, nem fogadtam el és erre nagy cikkben kitergettem, hogy én egy bitang irredeanta vagyok, aki a román sajtót nem támogatom, pedig őt egyenesen a kormány ajánlotta az én figyelmembe és bizony mondom önnek, nem szívesen adom magamat Bianu szenátor szájára...

Az érdekes fejtegetés után körülnéztem az igazgató szobájában és a falon egy nagyon rossz kivitelű képen, egy olcsó fajtájú lenyomaton akadt meg a szemem, amely valamely hazafias jelenetet ábrázolt a moldvai hadjáratból.

— Ez is úgy került hozzám — magyarázta az igazgató — hogy meleg ajánló sorokkal egy helybeli hivatalos személy asszisztálásával jelent meg nálam egy úr és hadijótékonyági céla rámtukmálta ezt a képet. Mert a képeladási járvány az utóbbi években különösen elfajult. A legváltozatosabb történelmi és harctéri emléklapokat és képeket kell megvásárolnunk, mert igen előkelő és tisztelt neveket hordozó egyletek javára adják el őket és buzgó ajánló sorokkal jelentkeznek velük. Később nevettem magamban, mikor nemrég olvastam, hogy Bukarestben lecsiptek egy ilyen képügnöket, akiről kiderült, hogy magasztos nemzeti témájú képeket adott el jó drágán községeknek, magánosoknak — persze a csatolt területeken — és a végén kisült, hogy a szóbanforgó pártiotikus egyesületnek semmi köze nem volt hozzá és az ajánló levél hamisítvány volt. Természetesen efféle ajánló sorokat csak ott lehet hamisítani, ahol valódi ajánló levelek is vannak forgalomban. A nevetést az tette nálam különösen indokoltá, hogy ez a svindler kétszer is járt nálam és igen megdörgált, amikor konstata, hogy azt a képet, amit első ízben eladt nekem, nem akasztottam fel az irodában a falra, hanem elzártam csak valahová, megdörgált mondom azzal, hogy az ő képeladásainak nem üzleti célja van, hanem, hogy a hazafias szellemet terjeszse és velünk új állampolgárokkal a hősök tetteit képes ábrázolás útján megismertesse. Én az internet komolyan meg is szívtetem, ime, a másodszor vásárolt ajánymatott ide kifüggesztettem.

Ez a beszélgetés jut eszembe, amikor ma olvasom, hogy a belügyminisztérium rendeletet adott ki valamennyi prefektusnak, akadályozzák meg, hogy bárki a közigazgatási hatóságok útján különböző füzeteket, arcképeket árusítson, még ha a minisztérium részéről kiállított régi ajánló levele felhatalmazza is arra. Amikor ezt a rendeletet a minisztérium nyilvánosságra hozza — úgy mond tovább a hivatalos közlés — egyben a mai napig engedélyezett effajta felhatalmazásokat senkimnek nyilvánítja.

Ezt a rendeletet már régen ki kellett volna adni, de jobb későn, mint soha. A hatóságok nem lehetnek üzleteniberek eszüközi. Hány panaszos levelet kaptunk mi, hogy lapokat, füzeteket, kalendáriumokat, emlékalbumokat, arcképeket és képes felvételeket kényszeritenek a szelíd nyomás pressziójával az emberekre. Nálunk is jártak ilyen ágensok, megmutatták termékeiket és mikor mi kételkedtünk benne, hogy ezeket el lehet adni — főleg a vidéken — megdöbbenéssel hallottuk a cinikus feleletet:

— Ugyan kérem, a főszolgabíró majd szétküldi és ha a főszolgabíró küldi, meg kell venni.

Nem hittük el, hogy igaza van-e, de nem néztünk utána, hogy így van-e? Végre is a főszolgabíró sem Isten és ha neki is jön felülről holmi miniszteri ajánló levél, hát nem fog makacszkodni.

Ezt a rendeletet a legkomolyabban és legszigorúbban kellene betartani, de nekünk — hiába mi skrupulozus emberek vagyunk — aggályaink vannak. A rendelet azt mondja: e mai napig kiadott engedélyek érvénytelenek. Vajon nem jelent-e ez azt, hogy csak a régi autorizációk semmiek, ellenben holnap új engedélyeket adnak ki és a tánc előről kezdődik? A régieknek felkopik az álluk és az ujjonnan felkent üzletemberek veszik hónuk alá a giccek és fűzfaverseket és vágnak neki a csatolt területek

Románia kritikája a magyar költségvetés felett

Bernből jelentik a Radornak: A Népliga tanácsa tegnap a magyar pénzügyi kérdéssel foglalkozott. Petrescu Comnen román megbízott kritizálta elsősorban a magyar költségvetést a szomszédok szempontjából. Felhívja a Liga figyelmét arra, hogy a magyar költségvetésben igen tekintélyes összegeket fordítanak ismeretlen célokra. Benes Csehszlovákia és Jovanovits Jugoszlávia kritikáját olvasta fel. A gyűlés elhatározta, hogy a Népliga budapesti biztosságának tudomására adja a kisanant képviselőinek megjegyzéseit. A magyarországi biztos jelentése után fognak határozni végképpen ebben az ügyben.

Bukarestből jelenti a Rador: A jövő héten utazik Párisba Railean román delegátus, aki a jóvátételi bizottság előtt fenn tartja a román válláspontot a kártalanítások ügyében és az Erdélyben levő középületek átvétele ügyében is.

Kétszázötven kereskedő nem tudott megegyezni az üzletbérletre

Bukarestből tegnap a Sfatu Negustoresctől távirat érkezett a nagyváradi Kereskedelmi Csarnokhoz, amelyben értesítik, hogy vasárnap, március 15-én vívják a kereskedők az üzletbérletek meghosszabbítása érdekében a döntő küzdelmet. A kereskedők bukaresti szervezete erre a gyűlésre meghívta a nagyváradiak képviselőit is. Hasonló, de tisztára demonstratív jellegű gyűlést tartanak — mint megírtuk — vasárnap Kolozsváron is. Erre a gyűlésre Nagyváradról is igen sok kereskedő utazik le.

Az üzletbérletek ügye tehát végső stádiumba érkezett. A kereskedők kétségbeesve várják a döntést, hiszen nagyon sok kereskedő egzisztenciája függ ettől.

Eleinte Nagyváradon azt hitték, hogy nem lesz ok aggodalomra és a kereskedők bíztak abban, hogy a házigazdák elfogadható bérösszeget kérnek majd.

Ez a reménykedés nem vált valóra.

Nagyváradon aránytalanul nagy azoknak a kereskedőknek a száma, akik nem tudtak megegyezni házigazdáikkal a ház bérre vonatkozólag.

Hogy a valódi helyzetet megvilágíthassuk, illetékes kereskedők köréhez fordultunk felvilágosításért. A kereskedők meglehetősen pesszimista szemmel látják a helyzetet.

Semmi ok sincs a reménykedésre

— Ma már a helyzet olyan, — mondják, — hogy nem sok remény lehet arra, hogy a kormány a boltbérletek érvényességét meghosszabbítaná. Az egyedüli helyes út tehát az, hogy a kereskedők keressék a megegyezést a házigazdákkal.

Sajnos, a legtöbb esetben az ellentéteket a házigazdák és kereskedők között a lakástörvény egyik pontjának helytelen magyarázata okozza.

Az egyik törvényszakasg ugyanis ki mondja, hogy a bérlet, akinek bármilyen jogcíme van arra, hogy az üzlethelyiségben maradjon, a múlt szeptember 7-éig pert indíthatott a házigazda ellen. Sőt erre a kereskedőket is azzal biztatták, hogy pereljenek nyugodtan, mert olyan tömeg perre van kilátás, hogy azt május 1-ig letárgyalni lehetetlen és így a helyiségben maradhatnak.

Az így megindított perek száma azonban koránt sem volt olyan nagy, amint azt hitték, úgy, hogy még május 1-je előtt letárgyalják az összes pert és legtöbb esetben nem ad igazat a bírónak a bíróság. Ezek a háztulajdonosok azután most már hallani sem akarnak a megegyezésről.

Kétszázötven vitás üzlethelyiség

Nagyváradon a vitás üzlethelyiségek száma igen nagy. A Kereskedelmi Csarnok statisztikát készített erről és megállapították, hogy

több mint kétszázötven olyan kereskedő és iparos van Nagyváradon, akik az üzletbérre nem tudtak megegyezni a háztulajdonossal.

A statisztika szerint a központban a kereskedők kilencvenöt százaléka már megkötötte a jövő évre is a bérleti szerződést.

Nem lehet mondani, hogy ezek a szerződések a kereskedőkre nézve előnyösek

volnának, de mindenki igyekezett a kényeszerhelyeztetéssel alkalmazkodni.

A bérösszeg most már eléri, sőt sok esetben túlhaladja a békeparitást.

Az 1925—26. évi bérösszegek a múlt évihez viszonyítva átlag száz-százötven százalék emelkedést mutatnak.

A külvárosokban és mellékutakban azonban igen sok házigazda mereven elzárkózik a méltányos egyezség elől. Meglepően nagy az olyan iparosok száma, akik nyitott üzlethelyiséggel bírnak és nem tudtak a bérletre megegyezni. Ugy, hogy az ipartestület most átiratban fordult a Csarnok titkárságához és kérte, hogy az terjessze ki az akcióját az iparosokra is.

Egyeztető bizottságot!

Az általános vélemény az, hogy csak a békés megegyezés segíthet. Tekintettel arra, hogy a kereskedő és a háztulajdonos közvetlen tárgyalása aligha vezet eredményre, nagyon helyes volna, ha a Kereskedelmi Csarnok alakítana egy egyeztető bizottságot. Ez a bizottság meghívja magához a vitás feleket és igyekszik a közöttük levő ellentéteket kiküszöbölni. Bizonyos, hogy a házigazdák is reábirhatók a méltányosságra, ha csak nem krónikus esetről van szó.

Május elseje veszedelmesen közeledik. Arra nem sok remény van, hogy a kormány az utolsó pillanatban közbelép, csak önségély mentheti meg most már a helyzetet.

Az amerikai megérkezik s megkéri a leány kezét

Egy fiatal, szőke szép leány sétálgatott tegnap a nagyváradi vasúti állomás perronján az édesapjával. A leány egy főúti cipőkereskedésben alkalmazott, szolid és szorgalmas a talán első eset, amikor kimeradt az üzletből. De édesapja várta egy ismerőst s kivette leányát a vasutóhoz.

A vonat gőzfelhőket vágott jobbra-balra, nagyot szusszant s megállott. Az első osztályú vagonból egy eleven ur ugrott le, balkezeben táskája, jobbkezevel kalapját emeli s egyenesen hösnőnk apja elé lép.

— Good morning, — mondja angolul, azaz jó reggelt. — Kérem uram, legyen szíves megmondani kicsoda ez a kisasszony?

Az apa meglepetten válaszolt:

— Ez a kisasszony az én leányom.

— Akkor, — folytatja az idegen — mutasson be a leányának.

— Hát ön kicsoda? — riadt fel az apa.

— Persze, nem mondtam meg a nevemet, mert sietek. Én egy csikagói szőrmearuház tulajdonosa vagyok s üzletem a házzal együtt megér 15 milliót.

— És mi közünk mindehez? — kérdezte az apa.

— Kérem, most következik, — mondja az amerikai. — Én amerikai vagyok közel tizenkét év óta

s most jöttem haza szülőföldemre. Megfogadtam, hogy amikor leszálok a vonatról, a legelső leányt, akivel találkozom, elveszem feleségül.

— Éa ha nem megy magához? — kérdi az apa.

— Az egész olyan furcsa és képtelenség.

— Dehogy kérem, — vitatkozott az amerikai, — egész természetes ez. A kisasszonyt is a sors küldte ide, engem is az hozott erre a helyre. Én jó férj leszek, meglátja. Tiszteletes ember vagyok, még a férfikorban, vagyonom van s jó férj leszek. Megkértem a leányt a kezét.

— Talán ez a hely nem alkalmas a leánykérésre, — mondta az apa.

— Dehogy nem, — sürgette az amerikai, de aztán ő is belátta, hogy jobb lesz otthon elintézni a fontos ügyet.

A leány lakásán aztán felmutatta igazoló iratait, vagyonáról szóló igazolványokat s addig beszélt, míg kapott egy igent és egy arcképet, amelyekkel elutazott Bukarestbe, hogy az utlevélhez csatoltassa menyasszonya, rövidesen feleség arcképet.

Az ügyet azonban bonyolítja egy másik eset. A leányt az udvarolt egy jóra való fiatal ember, aki elakarta venni s úgy egyeztet meg, hogy esküvő után kimennek Amerikába. Az új világérsz tehát kétszer szerepel a szőke leány sorsában s úgy látszik, nem európai földön találja meg boldogságát.

Az egyik, az amerikai, a gyors cselekvés embere, elébe lépett az Amerikába csak készülőknek.

Beszéltünk a nagyváradi üzlet tulajdonosjével, ahol a menyasszony alkalmazott, mert az esetet hihetetlennek tartottuk:

— Nem engedhetem meg, — mondta szigorúan a tulajdonos, — hogy a kisasszonnyal beszéljen. A dolog még nem perfekt, majd ha visszatér az amerikai az utlevéllel s közzéteszik az eljegyzést, akkor lehet vele beszélni. A kisasszony derék leány s megérdemli a szerencsét.

Idáig van az amerikai főlegény története. Egy fiatal, szép leány kimegy a vasutóhoz, tipi-topi és a sarkába szegődik a szerencse.

Harisnyák, keztyűk, fehérneműek
és különféle divatúruk nagy választékban és legolcsóbban
SZENSZKI MIKLÓSNÁL Sas-passage

SZÖVET különlegességeink felöltőkre öltönyökre legjobbak
HAVAS & GRÜNFELD
postabúróház,
Str. Avram I. (Kossuth-utca) 8. legolcsóbbak

SOHA nem létezett még alkalom ilyen olcsón bevásárolni.

Női kötött harisnyák — — — — 24 Leitól
„ Fior — — — — 49 „
„ Selyem mouslin — — — — 55 „
Férfi sokni — — — — 18. 24 30 „
Gyermek patent harisnya — — — — 14 „
„ keztyű 5. Női keztyű — — — — 39 „
Női divat melények — — — — 395 „
csipkék, himzések, szalag. — Rövidáru olcsón

Klein Sándor és Társa
Strada Ciorogariu (Uri-utca) 1 szám

APOLLÓ MOZGÓ

Péntek, — **A legszebb nő a világon** — szombaton

Gyönyörű társadalmi dráma 6 felvonásban.

A főszerepekben: A bájos **Lee Parry** és a fess, daliás **Olaf Fjord.**

Római karneval. Olaszországi tájképek. Vezuv kitörése. Internationalis szépségverseny Londonban. — Ezt megelőzi: **Pathé Journal.**

LEGOCSÓBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS

Divatszövetek, selymek, marocenok, vásznak, szőnyegek stb. a legolcsóbb árakban szerezhetők be.

Au Printemps de Bucarest (volt Missir-cég)

Mindenkinek érdeke szükségleteit cégünknel beszerezni.

Kilakoltatták a Dunkel-házzal szomszédos Mezey-ház lakóit is

Amióta az alámosott Dunkel-ház megindította — egyelőre nem a talajt — hanem a viták áradatát, mindig látni a kishidon embereket, akik a megingott házfalakra mutogatva magyaráznak.

A közfigyelem azonban nemcsak a Dunkel-házé, hanem ráterelődött a Körös partfal mentén épült Mezey-házra is, amely még sivárabb, leromlottabb állapotban van. A Mezey-háznál tisztán kivehetők az elföldölások, az ablaksor egészen el van tolvaj, mint a nem egymáshoz illesztett dominókövek.

Grósz Béla a jelenlegi háztulajdonos megjelent a főmérnöki hivatalban ügyvédjével dr. Kepes Miklóssal és önmaga kérelmezte a helyszíni szemle megtartását. A szemle eredményeként a főmérnöki hivatal

elrendelte az azonnali kilakoltatást és 15 napon belül a helyredltítási tervzet bemutatását.

Tekintve, hogy ez a ház földszintes, sokkal stabilabb és jelenlegi állapotában is nagyobb életbiztonságot nyújt, mint az emeletes Dunkel-ház. A háztulajdonos tudomásul vette a hatósági intézkedést és két héten belül megkezdi a megingott házfal újrapitítését.

A Dunkel-ház ügyében a szépészeti bizottság kiküldött albizottsága ma délelőtti tesztazakériói jelentést.

A Transilvânia-nyomda kényszeregyezése

A Transilvânia-nyomda rt. (ezelőtt Nagyváradai Napló rt.) tegnap a nagyváradai törvényszéken benyújtotta a csődönkívüli kényszeregyezésre vonatkozó kérelmét. A kérvényben hivatkozik az általános közgazdasági depressziókra másrészt arra, hogy ő bankoknál, mikor tartozásainak egy részét kifizette, ígéretet kapott újabb anyagi támogatásra, erre vonatkozó ígényeivel azonban később elutasították. A cég szállítói viszont követelték a tartozások azonnali kifizetését. Felpanaszolja a magas kamatokat és felajánl 100 százalékos, amit 12 havi egyenlő részletekben fizetne ki 5 százalékos évi kamattal. A kényszeregyezési kérvényt a Nagyváradai Napló-nyomda rt. nevében Fehér Dezső és Neumann Carol írták alá és dr. Somogyi Ödön és Somogyi Imre ügyvédek nyújtották be. A hitelezők a következők:

Libraria Universală Bukarest 2536, Kalmár Nándor Arad 5382, E. T. Gleitschmann Medgyes 5580, Kast és Ehinger Bécs 21.851, Underwood Bucarest 18.530, Grafika Temesvár 6686, Sechter Csernovitz 968, Papirgyár Péterfalva 80.000, Ignác Fuchs Bécs 89.446, Erzsébet-nyomda Dicsőszentmárton 2760, Központi Új- és Jegyiroda 193.740, Astra Mill Brassó 22.826, Carol Nizel Temesvár 10.902, Schwartz József és fia 1900, Pusztai Zsigmond 2870, Budapesti Betűöntőde 39.510, Granaria Áruaktár 25.000, Franz Waldmann Bécs 38.991, Afalio Bucarest 34.906, Cozopolis Bucarest 16.000, Aradi Hitelbank 116.840, Marin Ciovanu 39.000, Érmihályfalvai Egyesült Takarékpénztár 140.000 (kézizálog), Bihar megyei Takarékpénztár 19.000, Nagyvárad Hitelbank 148.000 (bekebelezve), dr. Justin Ardelean 15.000, Nagyvárad Takarékpénztár 38.000, Általános Takarékpénztár 99.670. Rezei Gusztávné 90.000 (bekebelezve), Carol Neumann 70.000, dr. Somogyi Ödön és Somogyi Imre 30.000, Munkásbiztosító Pénztár 15.000, Adók és illetékek 158.668, Tipografia Romaneasca 23.100, összesen 1.596.161 lei.

A cég csak most készühetett el az aktívák összeállításával, amit holnap jelentenek be. Ezek szerint az aktívák két és fél milliót tesznek ki.

Nikkelező!

Ezüstözés, nikkelezés, sárga-vörös rezezés, oxidálás. ZOMANCOZAS. Rézágak csiszolása, féregmentesítése.

GROSZ, Vulcan(Nagy Sándor-u.) 14

A gyulafehérvári határozatot a miniszterelnök csak nemzeti manifesztációnak tekinti

Bukarestből jelentik: A szenátus tegnapi ülésén Polony Arthur dr. szász szenátor mondott beszédet a közigazgatási javaslatról. A tervezet bizonyos javulást jelent ugyan, de a kisebbségek szempontjából elfogadhatatlan, mert legelémibb jogait sem veszi figyelembe. Az egész művelt világnak szót kell emelnie ellene, hiszen a kisebbségi kérdés világprobléma és becsületes megoldása nélkül a világbéke nem fog bekövetkezni.

A szenátusban a közigazgatási reform vitája során elhangzott felszólalásokra Bratianu Jonel miniszterelnök tegnap válaszolt.

— A kisebbségi jogokat megsorbitani, vagy kijátszani nem akarjuk, — mondja, — mert jól tudjuk, ez együtt jár a többségi nép jogainak megsorbitásával és kijátszásával.

— Ahhoz, hogy a kisebbségekkel szorosabb kapcsolatba jussunk, az szükséges, hogy ezek bizonyítsák be, hogy őszintén akarnak velünk együttműködni.

— Viszont Polonyi szász képviselő azon fenyegetésére, hogy a határon túlról

kérnek jogorvoslást, kijelentem, hogy attól mi nem félünk.

A gyulafehérvári határozat nem egyéb pusztá manifesztációnál

és nem az vetette meg a román állam alapjait, hanem harcosaink millióinak kiontott vére és a szövetségi szerződések, amelyeket a nagy európai államokkal kötöttünk.

— A nemzeti párt deklarációjára pedig csak azt jegyzem meg, hogy azt vártam, mint ahogy tudom, hogy hasonló deklaráció nem fog elmaradni a többi törvényjavaslat tárgyalásánál sem.

— Mi őszinte jóviszonyt akarunk a kisebbségekkel, de szeparatizmust nem tűrünk. Hajlandók vagyunk segíyezni a kisebbségi egyházakat és iskolákat, de a román állam épületét nem engedjük kikezdeni.

Beszédét azzal fejezi be, hogy hajlandó a kisebbségi nyelvek használatát a helyi közigazgatásban megengedni az új törvényben s a primároknak választás útján való alkalmazását illetően is hajlandó engedményt tenni.

Nem lehet tudni a legjobb cégről — holnap hova jut

Sándor Pál nagy beszéde a magyar nemzetgyűlésen

Budapestről jelentik: Magyarországon a legelső probléma ma, amely mindennek fölötté áll, a gazdasági élet szanálása. Évszázados tekintélyes cégek jelentik be fizetéseképtelenségüket és addig, amíg az államháztartás egyensúlya helyreállt, a kereskedelem és a magángazdaság a tönk szélére jutott.

Mint Budapestről jelentik, a nemzetgyűlés appropiációs javaslatának tárgyalásán Sándor Pál nagy beszédében vállalta a magyar kereskedelem bajait.

— Ma még az a helyzet, — mondotta Sándor Pál, — hogy lehet szanálni, de ha nem fogjuk meg az utolsó pillanatot, akkor a jobboldal is meg fog győződni arról, hogy végzetes irányba megy az ország. Baross Gábor óta nem volt kereskedelemügyi miniszter, aki tudta volna, hogy minden kereskedő-cég a nemzeti vagyon egy része. Nem szabad a kereskedelem egészséges testéhez úgy nyulni, hogy nemcsak a jövedelmet, hanem a vagyont is megadóztatják. Az ilyen út a zűlléshez vezet. 1873 óta nem volt hasonló viharzás a kereskedelem körül.

Nem tudni senkiről, még aki ma a legjobban is áll, hogy holnap hova jut.

Példákat hoz fel, közöttük egy 100 éves keresztény cég esetét, amely amellett, hogy négy millió aranykoronára becsülték az áruaktárát és jelentéktelen adósságai vannak, a nagy adók folytán insolvens lett. A válságnak elsősorban az az oka, hogy a közönség nem képes vásárolni, mert nincs keresete. Elértünk a cökhöz — mondotta Sándor Pál — de nem a gerslihez, amely ma már drága. Elértünk ahhoz a ponthoz, amelyen túl már nem lehet élni. Horribilis terheket zudítottak a kereskedelem nyakára és ezek olyan drágaságot idéztek elő, amilyen sehol az egész világon nincs. Beszél a behozatal és kivitel engedélyek körül történt protekciórendszerrel. A kereskedő azért ment a tőzsdére, mert elzárták előtte a lehetőséget, hogy a vagyonát máshol konzerválja. Mikor bekövetkezett a krízis, a kereskedők duplán, sőt háromszorosan elvesztették vagyonukat. Utal a köztisztviselői morál legyengülésére, fontosnak tartja, hogy a tisztviselő jól legyen dotálva, hogy meg legyen az anyagi függetlensége.

Ezután Sándor Pál

éles kritikát mond Smith főbiztos működéséről.

A főbiztos legutolsó kimutatása meg-

magyarázza, hogy miért nyomorult ma Magyarország.

Figyelemztetem a tuloldalt, folytatta Sándor Pál nagy hatást keltő beszédét, hogy a föld is éppen olyan krízishez fog érkezni, mint a kereskedelem.

Sándor Pál a továbbiakban kikél a jobboldali politika ellen. Bismarck két vasat tartott a tűzben, Bethlen tízet tart. A nagy liberálisoknál sváb neveket látunk mindenütt.

Wolff Károly: Jobb magyarok, mint az új magyar nevének. Ötven krajcáros magyarok.

Sándor Pál: En ötven krajcáros magyar vagyok, de az én magyarságom többet ér, mint az önéké.

Rakovszky kommunistasággal vádolja a szociáldemokrata pártot

Rakovszky István belügyminiszter a Rothe Hilfe ügyéről beszélt. Megvádolja a szociáldemokratákat, hogy teret engednek a párt kebelében a kommunizmus híveinek. Adatként hozza fel, hogy a Rothe Hilfe pénzt annak ellenére, hogy orosz alapítás, a magyarországi szociálisták is elfogadták rabsegélyezésre. Nem engedi meg, hogy a Rothe Hilfe kommunista propagandát csináljon humanus célok örve alatt. Egyben kijelentette, hogy a szakszervezetek politizálását minden eszközzel

DORIAN FILMSZÍNHÁZ

Ma, pénteken 5, 7 és 9 órakor

VIGJÁTEK MŰSOR

8 nagy felvonásban.

„KÉJUTAZÁS”,

a főszerepben:

„Ő”

meg fogja tiltani. A szociálisták fenyegetését a kormány ellen, a külföldi sajtópropagandát nem félük, a másik szocialista harciaszközt, a gazdasági és politikai bérharc elfajulását a kormány semmiesetre sem fogja eltűniti.

Telket sajátitanak ki az ipariskola felépítésére

A tanács legutóbbi ülésén Kőszeghy József főmérnök előterjesztésére foglalkozott a fa- és fémipari szakiskola elhelyezésének kérdésével. Amint ismeretes, a kormány a legáláhuzottabban követelte a költségvetés benyújtása alkalmával a szakiskolának a város költségén való felépítését.

A köztűzemen előre nem látható kiadásaira előirányzott tartalékát, öt millió lelt irt erre a célra a költségvetés revizora.

A városi tanács a megoldást Kőszeghy főmérnökre bízta, aki a következő javaslatot nyújtotta be:

Nagyvárad közgyűlése még 1918-ban elhatározta, hogy a fa- és fémipari szakiskola céljaira igénybe veszi a Nicolai Zsiga (akkor még Lukács György)-utcán lévő 19. és 21. szám alatti bekebelezett telkeket.

A városi közgyűlés 1918-ban elhatározta a Kurländer-család tulajdonában lévő telkek kisajátítását.

Az építkezés a közbejött átalakító viszonyok hatása alatt elmaradt, a kisajátítást sem hajtották végre. A telkek dr. Weimann Jenő ügyvéd tulajdonába mentek át azóta.

A városi tanács elhatározta, hogy

a dr. Weimann-féle telkeket — mint az építkezésekre legalkalmasabbakat — igénybe veszi.

A kisajátítás végrehajtására a közoktatásügyi minisztérium hívják fel.

Munkatársunk a szakiskola építési akciójával kapcsolatban beszélt Kőszeghy főmérnökkel, aki a következőket mondotta:

— A városi tanács a felépítés tervének elkészítésével a műszaki ügyosztályt bízta meg. Az új telkeken a műhelyek céljait szolgáló

magas szuiterének építjük fel elsősorban, míg az iskola mai épületét az internátus céljaira alakítjuk át. A város előterjesztést tesz a pénzügyminiszterhez, hogy az állami hozzá-

A Magyar Párt megbízottja megjelent Genfben a Népszövetségnek

Miért nem vállalta Bernády a Tatarescu miniszterrel tárgyalandó bizottság elnökségét

Kolozsvárról jelentik: A Magyar Párt elnöksége tegnap a következő kommunikét adta ki: „A párt elnöksége a brassói nagygyűlésen elfogadta azt az előterjesztett javaslatot, mely szerint a telepek agrárszereleit a Népszövetségnek bejelentik. Tette ezt a Magyar Párt a telepek kifejezett kérelmére. Ezt a javaslatot a nagygyűlés elfogadta. A telepek azonban tudatában annak, hogy panaszaik sokkal határozottabban lesznek, ha egyenként is a Népszövetség elé terjesztik, ezért eddig 652 telepek megbízta dr. Tornyai Gyula esakóvai ügyvédet, hogy panaszaikat vigye el Genfbe és ott a Népszövetség titkárságának adja át. Dr. Tornyai erről, mint a Magyar Párt Temes-Torontál-megyei tagozatának ügyvezető alelnöke, a központi elnökségnek jelentést tett, amely azután jóváhagyta a telepekkel való megállapodást, egyben megbízta őt, hogy a brassói nagygyűlés határozatát is terjesztse a Népszövetség elé. Dr. Tornyai eleget tett a megbízásnak és ez év február hó 25-én a telepek, valamint a Magyar Párt memorandumát átadta Colban Erik főtitkárnak, aki azt alapos vizsgálat tárgyává tette. A telepek ügyében a Magyar Párt különben Tatarescu miniszterrel is föl akarta venni a tárgyalásokat, amelynek érdekében előzményeiről Kolozsvárról az alábbiakat jelentik:

A Magyar Párt vezetősége, hogy a telepek ügyében Tatarescu miniszternél interveniáljon, azt a bizottságot kérte fel, mely a kisebbségi ügyekben hónapokkal ezelőtt tárgyalta a kisebbségi miniszterrel és amely bizottságnak tudvalevőleg Bernády György dr. az elnöke. Bernády most ezzel a megbízatással kapcsolatban az alábbi érdekes levelet intézte Ugron Istvánhoz, a Magyar Párt elnökéhez:

Elnök úr!

A párt elnökségének 808—925. számú szives átiratát kézhez vettem és a legnagyobb sajnálattal vagyok kénytelen kijelenteni, hogy a felhívásnak nem tudok eleget tenni. Nem pedig azért, mert Tatarescu miniszter úrral történt régebbi tárgyalásaink után és annak következtében ma nem tudom a romániai magyarság érdekeit úgy és olyan eréllyel megvédeni, amint azt akkor tudtam. De nem tudom ezt a megbízatást vállalni azért sem, mert kilenc hónappal ezelőtti megbeszélésünkről szóló jelentésünket sem a Párt intézőbizottsága, sem elnöki tanácsa nem tárgyalta és így ma a tárgyalások utáni tizedik hónapban nem vagyok tájékozottan vagyok abban is, hogy milyen irányban és célzattal vegye fel a bizottság most a tárgyalásokat. Végül a legnagyobb sajnálattal, nem tudok eleget tenni most ennek a megbízatásnak, mert a Párt a leghatározottabban elítélte az általam képviselt és kifejtett politikai irányzatot és ezzel szemben más álláspontra helyezkedett. Arra kérem tehát igen tisztelt Elnök urat, hogy kiváló nagyrabecsülésem

járulást adja meg. A város a maga erejéből megkezdi az építkezést és őszre az első részt minden valószínűség szerint sikerül felőlni.

nyilvánítása mellett az elnökséggel a Párt valamely más tagját bízzák meg.

A levele végén pedig Bernády György dr. a következő érdekes kitértelt teszi:

Egyekben pedig az átiratban foglalt eme kitértelt, hogy — „véleményünk ugyan is az, hogy a brassói nagygyűlés után a vezetőségben beállott változás hasznosan lehetne érvényesíteni a tárgyalások kedvező eredménye érdekében” — abszolút nem értem.

A Magyar Párt körében különben az a vélemény, hogy Bernádynak a megbízatásról való lemondását nem fogadják el.

Óriási tűzvész Budapesten

Az Oktogon-tér egy ötemeletes bérpalotája kigyulladt — Meghalt egy tűzoltó

Budapestről jelentik, hogy szerdán este fél kilenc óra tájban hatalmas tűz pusztított a magyar főváros legforgalmasabb helyén. A Teréz-körút és az Oktogon-tér sarkán lévő ötemeletes, hatalmas bérház tetőzete hirtelen kigyulladt és percek múlva az egész környéken nappali világosság támadt, majd olyan óriási füst keletkezett, hogy az emberek alig ismerték föl egymást. Egymásután vonultak ki az öt- és hatodik kertieli tűzoltók és rengeleg doiguk akadt, mert a kigyulladt Oktogon-téri házhoz kívül a Teréz-körút 17, az Andrássy-út 50, sőt az Aradi-utca 11. számú házak is a legnagyobb veszélyben forogtak. A hatalmas erejű Niagara-vízcsekkendő üzembehelyezésekor a régi ötemeletes bérház tetőcserepei szerelőkódtek, mire az egész negyedik emeletet kilakoltatták.

Az Oktogon-téri ház tetején a „Modi-nó” cigarettapapír-gyár hatalmas villanyreklámja állott, mely negyedizkor ingadozni kezdett, sőt az ólom, mellyel a reklámrud a gerendához volt erősítve, megolvadt. Hamarosan megérkeztek a helyszínre a mentők is, mert az égő házban többen rosszul lettek.

Az egész környéken kikapcsolták a villamos vezetéket, nehogy a lezuhanó gerendáktól még nagyobb szerencsétlenség történjen. Újabb szélroham hatalmas dördüléssel előredöntötte a több mázas reklám-tömböt. Óriási por- és füsttenger borította el a környéket, méteres izzó vaslécek lógtak a térdetést fölé. Ugyszólván percek alatt kigyulladt a padláz, a negyedik emelet egyik szobája égni kezdett s a biztonság okáért megkezdtek a szomszédos házból a kilakoltatást.

Pont tíz órakor ágyúdörgésszerű robajjal az égő ház teljes parkányzata le szakadt az összes díszítésekkel, gerendákkal, terméskövekkel, cégtáblákkal és vaskolosszusokkal együtt.

Az utolsó fákat elcsöppötte, a hirdelőoszlopot, trafikós-bódét ugyszólván szilánkokra törtte és a hatalmas zuhanás

magával ragadta és eltemette a létra fokán dolgozó Vince Gyula tűzoltót, akit holtan húztak ki a romokból.

A másik tűzoltót, Darázs Gyulát súlyos sérülésekkel húzták ki a romok alól. Ágyráztódást szenvedett.

Éjféltájban megfeszített munkával a tűz eloltották. A csőtörők délelőtti megfeszített vizs-

A Barok, Empire és Biedermaier kornak valódi butoraiból, képeiből, ezüst, arany ékszereiből, továbbá órákból, poharakból és porcellánokból

a Helikon és

Dorotheum

együtt rendez

kiállítást

a Helikonban.

A kiállítás március hó végén nyílik meg.

SPLENDID
Str. I. Avram
2

Férfi divat
KALAPOT
nyakkendő, fehérnemű, eső-köpenyeket
Nagyváradon
LEGOLCSÓBBAN
árusit

SPLENDID
Kossuth-utca
2

gálat megállapította, hogy a tűzet a Modano villanyreklám rövidzárlata okozta. De az sincs kizárva, hogy a tűz az Aradi-utca egyik házából keletkezett. A leégett bérpalotában most bokáig ér a víz, a lakások be vannak szakadva. Az oltás közben meghalt tűzoltónak három kis gyermeke van.

Budapestről jelentik: A Teréz-köri tűzeset kora a szakértők szerint meghaladja a milliárdot. A türelőfőparancsnok előterjesztést tett a mindjobban elszaporodó fényreklámok rendszabályozására, ami a háztelőkön már sok bajt okozott.

Megkerült Leirer Amália gyilkosa

Egy Bőjtös nevű egyén a gyilkos, aki Csehszlovákiába szökött — Onként jelentkezett a koronatanu — Kiderült Leirer Lőrinc ártatlansága — Megtalálták a Dunában Leirer Amália ékszerait

Hetek óta tartja élénk izgalomban nemcsak a magyar fővárost, de a külföldet is Leirer Amáliának meggyilkolása. Hónapokkal ezelőtt ölték meg ezt a föltűnő szépségű félvilági nőt, akinek kincseket érő ékszereit is elrabolta a gyilkos. Budapest egész rendőrsége hetek óta mozgósítva van és a rejtélyes gyilkossággal szemben szinte tehetetlenül állott a nyomozó hatóság. A verzióknak, tippeknek, kombinációknak egész serege merült ugyan föl, végül a gyanú Leirer Amália hatvanhét éves apjára, Leirer Lőrinc többszörös háztulajdonos személye ellen koncentrálódott. Az apát — mint azt az újságok nap-nap után részletesen tárgyalták — először a rendőrség a gyanúkok alapján őrizetben tartotta Leirer Lőrincet, majd letartóztatták és átkísérték az ügyészségre és e pillanatban még mindig az ügyészségi fogház lakója. Leirer Lőrinc tudvalevőleg az első pillanattól mindmég álhatalosan tagadott és a legnagyobb erővel utasította vissza azt a szörnyű vádat, mintha ő lett volna leányának gyilkosa.

Csütörtök délutánra — mint budapesti tudósítónk távirati jelentése közli, világosságot derült a bonyodalmas és szenzációs Leirer-ügyre

és megállapítást nyert, hogy ki volt Leirer Amália gyilkosa.

A budapesti vizsgálóbírósnál ugyanis tegnap onként jelentkezett egy Sagulyi nevű egyén, aki különben egy kisebb lopás miatt a Markó-utcai fogház lakója

és azt a szenzációs vallomást tette, hogy ő tudja és fölfedi a Leirer-gyilkosságot, ismeri a tettest és a gyilkosság minden részletét.

Természetesen azonnal kihallgatták és vallomása valóban pozitív fényt vetett az eddig homályban lévő gyilkosságra.

Megállapították a gyilkost Rakovszki-Bőjtös Gyula nevű foglalkozás nélküli egyén személyében. És megkerült a Duna fenekéről Leirer Amália elrablott ékszereinek egyrésze.

A részletes vallomások és az eredményes kutatások után természetesen

kiderült a szerencsétlen apának: Leirer Lőrincnek ártatlansága, a ki közel tíz napig vergődő lelki kínok között állott a közönség előtt, mint leányának gyilkosa.

A Leirer-gyilkosság kiderülésének részleteiről az alábbi tudósítást adjuk:

A Leirer-ügyben tegnap szenzációs fordulat állott be. A rendőrség kezében ma már tárgyi bizonyítékok vannak, amelyek kétségtelenül bizonyítják, hogy a Leirer Amália meggyilkolása ügyében folytatott eddigi nyomozás teljesen hamis vágányon haladt.

A Markó-utcai fogházban egy biciklilopásból kifolyólag előzetes letartóztatásban lévő Sagulyi Ferenc nevű egyén arra kérte a vizsgálóbíró, hogy néhány órára engedje haza a feleségéhez s hogyha ezt megkapja, a Leirer-ügyben szenzációs vallomást fog tenni. Sagulyi már közben is izgatott hangon drámai kijelentéseket tett:

Nem birja a lelkiismeretem tovább! Leirer Lőrinc ártatlan! Nem Leirer gyilkolt! Mindent el fogok mondani!

Ezután Angyal detektívnek a következőket mondotta:

— Bolla Dezsővel, aki jelenleg szintén egy más ügyből kifolyólag a Markó-utcai fogházban van és

Rakovszki-Bőjtös Gyulával együtt rejtettük el Leirer Amália elrabolt ékszereit. Rakovszki, akinek az igazi neve Bőjtös, gyilkolta meg Leirer Amáliát.

Később a lakásban összeszedte az ékszereket és hozzájuk hozta. Együtt rejtették el a Dunába.

A detektívek még a tegnapi nap folyamán kimentek Sagulyival az upesti Dunához, ahol

egy kötéllel leeresztve női sapkában iszap között megtalálták Leirer Amália elrablott ékszereinek egy részét, teljesen érintetlen állapotban, egy másik részét pedig megolvastva.

A rendőrség azonnal intézkedett, hogy a két tettest a Markó-utczából áthozzák a főkapitányságra kihallgatás végett.

Rakovszki-Bőjtös József ellen, aki minden valószínűség szerint Csehszlovákiába szökött, azonnal elfogató parancsot adtak ki és körözött táviratokat intéztek az összes cseh hatóságokhoz.

Bolla és Sagulyi február 25-ike óta vannak az ügyészségi fogházban, ahova kerékpár-tolvajlás miatt szállították be őket.

Az ékszer megállapítása után újból megkezdtek Sagulyi kihallgatását, aki érdekes és értékes adatokat juttatott a rendőrségnek. Elmondotta, hogy aznap, amikor Leirer Amália meggyilkolása napfényre került, Rakovszki Bőjtös Gyula délből felmászott a Ferenc József-híd Turuljára. Onnan valóságos beszédet intézett a bámuló tömeghez. Elmondotta, hogy ő gyilkolta meg Leirer Amáliát.

A rendőrség elfogta Bőjtöst, azonban a főkapitányságon bolondnak tartották és az angyal földi tébolydába küldötték. Itt csak néhány napig maradt, mert megállapították róla, hogy nem közveszélyes őrült és szabadon bocsátották. Ezután Bőjtös útlevelet váltott és valószínűleg Csehszlovákiába utazott.

Sándor László rendőrkapitány a vallomások jegyzőkönyvébe foglalása után maga elé hozatta Leirer Lőrincet és tudtára adta a szenzációs fordulatot.

Leirer, amikor a hirt meghallotta hátatántorodott és ha a fegyőr fel nem fogja, végig vágódik a padlón.

Nagy sóhajtas tört fel kebeléből:

— Hála a Mindenhatónak. Nekem csak az fáj, mondták, hogy nemcsak gyilkossággal, de természetellenes viszonytal is gyanúsítottak.

A főkapitány közlése igen nagy hatással volt Leirer-re. Hol sir, hol nevet, hol sziklaszilárdon szó nélkül áll, hol tántorog és dülög, mintha mámoros volna.

Leirer Lőrincet természetesen szabadlábra helyezték.

A szenzációs fordulat izgalomban tartja az egész magyar fővárost, a lapok szerkesztőseit állandóan újabb értesülé-

sekért hívják fel telefonon és az utcákon hatalmas plakátok hirdetik a beállott fordulatot.

ÚJDONSÁGOK

MÁRCIUS 21 SZOMBAT

Összmunkásság
műsoros táncestéje.

* A Magyar Párt akciója a nyugdíjasok érdekében. Kolozsvárról jelentik: Az Országos Magyar Párt elnöksége, amint azt már közöltük, a nyugdíjtörvény küszöbön álló parlamenti tárgyalása alkalmával megkérte a párt helyi csoportjait, hogy a törvény tárgyalása alkalmával terjesszenek elő kimutatást a területükön lakó volt magyar közalkalmazottakról, valamint azokról, akik a hűségesküti letették, de a román nyelv nem tudása miatt elbocsátották nyugdíj nélkül. Az elkezdett statisztikai munka még nem fejeződött be. Eddig az ország területéről 213 igénybejelentés történt. Ezek az egyes tárcák szerint a következőképpen oszlanak meg: belügy 60, igazságügy 53, közoktatásügy 46, földművelésügy 12, kereskedelemügy 37 és pénzügy 5. Az összegyűjtött adatokat a törvény parlamenti tárgyalása előtt átadják a kormánynak.

* Kétszáz ezer arany márkába került Eber temetése. Berlinből jelentik: Ebert temetése kétszáz ezer arany márkába került.

* Új járásbírók Biharban. Az igazságügyminisztériumban Stancescu Stefan nagyváradai táblaelnök részvételével megindultak a tanácskozások az új biharmegyei járásbírók szervezése ügyében. Két helyen, Telegden és Bélsen lesznek új járásbírók. A belényesi törvényszéket a következő járásbírók közül szervezik: belényesi, vaskóhi, tenkei és eszéki. Helyiségekről a községek kötelesek gondoskodni.

Vasárnap délelőtt fél 11 órakor

„Ő” vigjáték matiné
a Dorian Filmszínházban

* Letartóztattak egy kolozsvári urihölgyet cigarettacsempészés miatt. Bunesescu rendőrigazgató és Fodor Béla detektívöknek tegnap letartóztatták egyik nagyváradai szállodában egy kolozsvári urihölgyet, aki egy nagy utazókosár osztrák cigarettát rejtett el szállodai lakásán. Az urinőt egy detektív tegnap Kolozsvárra kísérte, mert az a gyanú, hogy egy nagyobb csempészárság egyik tagjával állanak szemben.

A mai napon nagy mennyiségű és értékes áru érkezett be. Ezeknek elrendezése miatt a legközelebbi

árverést

a mai nap helyett 16-án

hétfőn

délután 6 órakor tartjuk meg.

Humanitás

* **A katakombák világa.** A régi Rómának egy csodálatos világa fog megelvenedni a Kath. Kőr. márc. 13-iki kultúr-délutánján, amikor Brösztel Lajos olaszai plébános fogja vetített képekben bemutatni azt a földalatti várost, amelyet az első keresztények építettek, amikor a pogány császárok üldözései elől ott találtak menedéket. Ott mutatták be istentiszteleteiket és temették el halottaikat. Az előadás, mely d. u. fél 7-kor kezdődik, valószínűleg nélkül bárki részt vehet. Bérlepidő nincs, de a vetítés költségeinek fedezésére önkényes adományok közzétételével fogadtak. A terem fűtve van. Zongorázik Mocskenyi Gizella, énekel Vidor Edith Grieg: Solveig dalát, Thomas Mignon dalát, Bleyerné Garzó Adél tárnő kísérete mellett.

A legszebb nő a világon LEE PARRY.

* **Délutáni tánc.** A közjótékonyt cokoliban, kellemesebben megoldani még nem próbálták meg, mint a Gyermekbarát Egyesület elnöksége. Minden szerdélután tánc a Royal-bufféban. Kedves, vídám társaság gyűl össze s velük a fillérek, amik a szegény gyermekek napközi otthonát, téli ellátását teremti meg. Kávé vagy teajegy a belépődíj jár. Este 8 órákor még táncolnak a párok. Tegnap különösen népes volt a Gyermekbarát délutánja, ahol a város intelligens közönsége, ifjúsága ad talákozott.

* **A Hegedüs és Farkas-cég kényszer-egyezségi tárgyalását elhalasztották.** Tegnap kellett volna megtartani a Hegedüs és Farkas fűtőai cég kényszer-egyezségi tárgyalását. Tekintettel azonban arra, hogy a bécsi hitelezők még nem küldték megbízottakat, a tárgyalást a bíróság elnapolta.

Vasárnap délelőtt fél 11 órákor „Ő” vigjáték matiné a Dorian Filmszínházban

* **Eljegyzés.** Berger Aranka Rzesov és Rottenberg Izsó Nagyvárad, jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

* **A régi kenyér- és lisztárak maradására érvényben, Oradea-Mare város tanácsa és lisztellenőrző és leltározó-bizottsága a bukaresti Központi Ellenőrző és Leltározó-Bizottság távirati rendelete alapján revízió alá vevén azon határozatát, mellyel az egységes lisztnek árát kgr.-ként 14 leiben, az egységes kenyérnek árát pedig kgr.-ként 13 leiben állapította meg, viszontelárusítóknak, melyre vonatkozó hirdetmény 5927—1925. sz. a. jelent meg a f. évi március 11-én kiadott helyilapokban, elhatározta, hogy a fenti rendelkezések végrehajtását felfüggeszti a Központi Ellenőrző-Bizottság határozatáig, érvényben hagyván további intézkedésig a 994—1925. sz. rendelettel meghatározott árakat, vagyis az egységes liszt árát kgr.-ként 12 leiben, az egységes kenyér árát pedig kgr.-ként 10 lei 50 baniban, illetve 11 leiben. Egyben tudomására adatik az érdekelteknek, hogy a városi tanács és a lisztellenőrző-bizottság együttes ülésében tekintetbe vevén azt, hogy elegendő egységes liszt nincs a város területén oly mennyiségben, mely a város közönségének szükségletét ki tudná elégíteni, megengedi közepes és fehérkenyérnek sütését is főzőlisztből mindaddig, amíg a régi rendszerű leltározott lisztet ki nem fogynak, megállapítván a közepes minőségű kenyérnek árát 15 leiben kgr.-ként, a főzőlisztből készült fehér kenyérnek árát pedig 16 leiben kgr.-ként engross. A fenti hirdetés az az rendelkezése, amelyek az egységes liszt kiürülésére vonatkoznak, továbbá a polgármesteri hivatalnak a 739—1925. sz. Min. rendelete alapján kiadott 994—1925. sz. és**

a malmokban leltározott liszt maximális árára vonatkozó rendelete, végül ugyancsak a polgármesteri hivatalnak a liszt detail árára vonatkozólag kiadott 368—1925. sz. rendelete továbbra is érvényben maradnak. Oradea-Mare, la 11 Martie 1925. A városi tanács és a lisztellenőrző és leltározó-bizottság.

Vasárnap délelőtt fél 11 órákor „Ő” vigjáték matiné a Dorian Filmszínházban.

* **Nagy kasszafurás Budapesten.** Budapestről jelentik: Az éjszaka a Sipos Ármán szállítócég Zrinyi-utcai üzletében eddig ismeretlen tettesek kifurták a kasszát három helyen, feltörték és kétszázmillió koronát elvittek. A nyomozás szerint a tettesek kapuzárás előtt rejtőztek el a ház kapualjában. Az udvari ajtó feltörése után jutottak az üzletbe, ahonnan kótelén, az ablakon át ereszkedtek le a Zrinyi-utca. A betörők nagy vakmerőséggel dolgoztak, mert a tőzsomzódásban van a rendőrfőkapitányság s az utca éjjel is forgalmas.

* **Nem halt meg Bettauer.** Bécsből táviratozzák: Az a tegnapi hír, mintha a híres osztrák író, Bettauer Hugó, aki ellen Rothstock fogtechnikus merényletet követett el, — meghalt volna, téves. Bettauer nem halt meg, de állapota súlyos és a kasszatrófatól minden percben tartani lehet.

* **Gépiró-tanfolyam** kezdődik 16-án és iparművészeti 17-én az Orsolya-zárdában. Jelentkezzen minden délelőtt.

A legszebb nő a világon LEE PARRY.

* **Nincs víz a utcában.** A Pasteur (Kórház)-utca lakói panaszt juttattak el hozzánk. A panasz nem új. Nincs vizük éjszaka s ha elfelejtenek nappal venni vizet, éjjel felkopik az álluk. A fürdőszobákért fizetik a díjakat, de gyakran megcsúsznak, hogy este nincs víz a fürdéshez. A Kórház-utcaiak abban bíztak, hogy az új vízüzemi gépekkel éjjel-nappal tudnak vízhez jutni s kéri Kószeghy műszaki tanácsost, hogy a vízvezeték üzem a Kórház-utcában állandóan gondoskodjék vízzel.

* **Postás Katica,** Zerkovitz legújabb operettje, szombat, vasárnap, hétfőn és kedden kerül színre.

* **Szabadon bocsátották a zsaroló hírlapíró.** Hasberg Sándort, a Gyilkos nagyvárad alkalmazottját, aki Mannhardt József kereskedőt ötezer lei erejéig megakart zsarolni, a vizsgálóbíró tegnap szabadlábra helyezte.

* **Bécsből a legújabb modell-kalopok**kal hazaérkeztek. Dr Balláné és Fried E. Parcul Traian (Széchenyi-ter) 1. sz.

* **A Musica újabb szenzációs hangversenye:** E hó 21-én a Kath. Körben Alma Movdie ausztráliai hegedűművésznő a jelenkor legnagyobb hegedűtalentuma.

A legszebb nő a világon LEE PARRY.

Képviselő és főraktár:

Stefan FARKAS István
Apolló-Drogeria, Oradea-Mare (Nagyvárad).

Meghalt a legöregebb rendőrfőkapitány

Meghalt a legöregebb rendőrfőkapitány, aki felszáradon át tartotta a rendet a maga kerületében és mindig határt tudott tartani a rendőr szigorúsága s a közönség jogos igényei között. Abból a nemzedékből került ki, amelyből ma már csak Gerő Ármán főkapitány, Kemény L. Ignác és Horváth kapitányok emlékeztetnek itt Nagyvárad nemrég letűnt múltjára.

Kint, a külvárosokban sokan és sokáig emlékeznek még Kápolnayra, mert derék, igazságos és jó rendőrtiszt volt s békességet teremtett a különben harcias végekben. A lojtó jutottak támogatva, hogy feltápaszkodhassanak s megjavuljanak s a mulatóktól nem vette el a jókedvet, csak arra intette őket, hogy csendesen uraim! Vigyázzot, hogy hatalmas önkénye kárt ne tegyen a kisemberekben s a munkások igazát el ne tiporja az elnyomás. Kápolnay Gyula haláláig mérsékelt, kedves gondolkodásával tette magát szeretetreméltóvá s jó emléket hagyott maga után. Sógora volt Rimanóczy Kálmánnak, az idősebbnek s jó barátság fűzte a letűnt nemzedékhez.

Egy esetét megőrizte Kilió az újságban. Bécsből egy napon megérkezett egy szürke, mozgékony kis ember, az állomárról egyenesen a püspöki palotába ment, ott felszaladt a lépcsőkön s egyenesen berohant dr Schlauch Lőrinc bíboros szobájába. A robajra a bíboros felugrott, mire a váratlan vendég kirántotta revolverét s ráfogta a főpapra. Együttal nagyot kiáltott:

— Pénzt ide, vagy lövök!

A bíboros felismerte a jövevényben Bécsben lakó unokaöccsét, aki folyton pénzért zaklatta. Schlauchnak az volt a nézete, hogy csak a munka óvja meg az embert az elzüléstől, s aki rokonának munka nélkül ad pénzt, az megrontja a rokonát, mert elveszi a munkára való kedvet s a kötelességtudást tőle. Csak annyit szabad neki adni, amennyivel munkába kezdhet. Ezért megtagadta az unokaöccsétől, aki ügyvéd volt, de nem dolgozott, a felesleges ajándékokat.

A püspök titkára, dr Schweiger, lélekjelenlétét nem vesztette el, a szomszéd szobából hallotta és látta a merényletet, a telefonhoz szaladt s a rendőrséget értesítette, azután berohant s purparlét kezdett az unokaöccsével. Az kiabált, deklamált, hadonászott mindaddig, míg a főkapitány megérkezett s akkor lestopolták. Elvitték a rendőrségre s a bíboros nem kérte megbüntetését, mire kiutasították a városból. Kápolnay Gyulára bízták, vigye el Bécsbe.

Egy szemfüles újságíró, Halász Lajos, megnevezte az ügyet s egy trükköt gondolt ki. Meghalotta, hogy a rendőrség őrizi a bécsi ügyvédet. Felhívta a rendőrséget a főkapitány nevében, akinek hangját megtevesztően tudta utánozni.

— Kérem Kápolnayt a telefonhoz.

— Itt vagyok főkapitány ur.

— Nézze Kápolnay, beszélni szeretnék egy szemközt azzal a bécsi emberrel, küldje csak a telefonhoz s ne engedjen be senkit a szobába, vigyázzon kint.

— Azonnal.

A bécsi ügyvéd jelentkezett a telefonon. Halász nem tudott németül s egy nagyváradai fiskális beszélt helyette a bécsivel. Felkérte, mondja el esetét töviről-hegyire, mi történt és hogyan. A bécsi kiálalta az esetet. Halász arra kérte, hogy egy írást adjon neki, hogy úgy történt minden, amint lebeszélte s azt a vasutnál az étterem előtti rácsnál az eszaktassa a kezébe. Aztán ismét a telefonhoz kérette Kápolnayt, s meghagyta neki, mint főkapitány, hogy a toloncot vigye ki a vasúthoz s állítsa az étterem előtti rácsra. Vigyázzon, hogy senki ne beszélhesen vele.

Ugy történt, amint elrendezte. A rács elé állott, ahol Kápolnay őrizte a toloncot és hátradugott kezébe eszaktassa a toloncot az írást. Kápolnay elment a bécsi ügyvéddel s másnap a Szabad-ságban az egész eset megjelent részletesen. A bíboros évekig nem fogadta Halász Lajost s Kápolnay sehogy so tudta megérteni, hogy milyen uton jutott a nagy titkok az újságba. Nem is szerette az újságírókat, félt tőlük.

DAYRAL & TAUBER LTD. LONDON
Uridivat szövet különlegességek lerakata
DEUTSCH POSTÓÁRUHÁZ

Diákbál

A szó legszorosabb értelmében diákbál volt a zsidó liceum mulatsága, hisz a táncolók túlnyomórészt is ők tettek. Mindnyájan azon voltak, hogy elfeledjék esetleges rossz osztályzataikat, de felejtetlenné tegyék ezt az estét. És amint a boldog mosolygó arcokból láttuk, sikerült mind a kettő.

Maga a műsor is kellemes meglepetés volt. A liceum zenekara Wallace Maritana nyitányát, Verdi Traviata fantáziáját, Fehrbach és Rupprecht tréfás indulóját adta elő meglepően precíz összjátékban, amelyből is kimagaslott Tokaji Sándor hegedűszólója. Herschkovits Dódi egy francia szanzen előadásával aratott nagy sikert. Péter Gyula tanár által betanított botgyakorlatok igen jól sikerültek. Majd Tschold papa bájos látnyai, Radó Zsuzsi, Kertész Klári és Rác Nusi kedveltették meg magukat a közönséggel.

Az utolsó szám, de egyben a legsikerültebb Radóné-Kempner Magda ötletesen megírt nagy pantomimje, Péter és Pál volt, mely a diáklelet sanyaruságait, de egyben boldogságait is juttatta újra emlékeztetünkbe. A két címszereplő, Pártos Endre és Lánczi István kitűnően állottak meg a helyüket, első a prózában, a másik pedig táncszámaival. A két női szereplő Láng Manci megjelenésével és szenzációs toaletteljével, Bürger Olga pedig igen tehetséges táncosnő, amelyet keveset láthatunk műkedvelők között, különösen Jockey táncával hódított. A temperamentumos Sonnenwirth Klári és Láng Manci angol tánc, Radó Zsuzsi grációzus eljejtett Valseja, Silberstein Lenke bravuroos spanyol tánc, Boda Boris, Szilas Imre, Török Laci és a 6 éves Löwi Gyurka táncebetétei mind tehetséget domborított ki. Szépek voltak még a görög táncosnők, Barta Böske, Bíró Böske, Grünwald Ilonka, Róth Klári és a tennisz jövőendő bajnoknői: Beck Sári, Helfy Lici, Kemény Magda és Pártos Kató. Az egyes számokat Vadász Ferenc konferálta be igen ötletesen. A szereplők betanítását Losonczy Gábor és Antalffy Margit szokott rutinjukkal végezték. A bál sikerét Szilas Izidor igazgató és Szilágyi Adolf tanár agilis rendezése mozdította elő.

TOZSDE

Zürich, március 12. Nyitás: Berlin 123 775, Newyork 519 egy., London 2479, Páris 2672 fél, Prága 1542 fél, Budapest 0.0072, Bukarest 255, Bécs 0.0073 egy.

Bukarest, március 12. Zárlat. Devizák: Páris 1060, London 983, Newyork 205 fél, Milánó 840, Zürich 3965, Bécs 29, Prága 610.

Valuták: Font 965, frank 1070, svájci 38 fél, lira 830, dinár 325, dollár 203, osztrák 28 fél, magyar 27 fél, szokol 595.

Zürich, március 12. Zárlat. Berlin 123 ötny., Amsterdam 20740, Newyork 519 egy., London 2478 háromn., Páris 2672 fél, Milánó 2122 fél, Prága 1545, Budapest 72, Belgrád 835, Bukarest 255, Varsó 99 fél, Bécs 0.0073 egy.

Budapest, március 12. A csütörtöki értékpapír-zárlat: Angol-M. 34, Olasz. 20, Rima 145, Pesti H. 2670, Beocsini 1010, Uriskányi 900, Ganz-V. 1130, Izzó 900, Cukor 2205, Nasici 1730, Magy. H. 398, Osztr. H. 155, Államv. 403, Borsod-Misk. 210, Borsodi szén 60, Fegyver 698, Láng 90, Mütr. 112, Guttmann 550, Adria 1100, Leszám. 64, Salgó 542, Keresk. B. 1145, Első Bp. 13,750, Kőszén 3020, Ganz-D. 2580, Lipták 22, Karton 67, Ofa 460, Trószit 136.

NYILTÉR

Párlsból a legujabb női divat ujdonságokkal megérkeztem.

Szilágyi Ernő
Bul. Regele Ferd.
(Rákóczi-ut) 3.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Pénteken: Ki babája vagyok én.
Szombat délután fél 3 órakor: Nagy Katalin, Ibolya, Salgó Mária vendégszereplésével, olesó helyárrakkal.

Szombat este 8 órakor: Postás Katia, operett ujdonság 1-ször, bérleten kívül.

Vasárnap délután fél 3 órakor Mágna Miska operett, mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap délután fél 6 órakor: Ember tragédiája, mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap este 8 órakor: Postás Katia, operett ujdonság, 2-ször.

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI

Salgó Mária vendégszereplés. Déltűni előadások. Szombaton déltűn fél négy órai kezdettel kerül színre Molnár Ferenc szenzációs vígjátéka, az Ibolya, melynek főszerepében mutatkozik be a nagyváradi közönség előtt a fiatal és rendkívül tehetséges Salgó Mária, aki Erdély egyik legkeresettebb és legjobb naivája. Az Ibolya többi szerepét Hevesi, H. Körösy, Gál Piri, Tóth Elek és Madas játsszák. Az Ibolyával egyezre kerül színre szombaton déltűn Schaw pompás szatirája, a Nagy Katalin, a drámai ensemből legkiválóbb tagjaival a vezető szerepekben. Vasárnap déltűn fél 3 órakor Mágna Miska pompás operett van műsoron, a címszerepben Gróf Lászlóval, míg Marcsát Horváth Mici, Róllát pedig Betegh Bébi játssza, Baracost Rohonczy énekl. Fél hatkor Madách remekműve, az Ember tragédiája kerül színre a színház egész személyzetének fellépésével.

Ki babája vagyok én. Péntek este B) bérletben játszva másodszor a drámai társulat azt a pompás, szellemes és pikáns vígjátékot, melynek sokatmondó címe Ki babája vagyok én. A fordulatok helyzetkomikumokban bővelkedő, rendkívül szellemes jelenetek ez alkalommal is meg fogják találni az utat a közönséghez, mely egy pillanatra sem foghat ki a hangos kacagásból. A Ki babája vagyok én főszerepét Jósika Mici, Benes Ilona, Gál Piri, Fratta és Bihari játsszák.

Postás Katia. Az egész operettgyűjtes lázas buzgalommal készül a Postás Katia szombati bemutatójára. Ez a nagy igyekezet és ambíció érhető is, mert a leghíresebb Zerkovitz-operettet között a Postás Katia az, amely minden tekintetben felülmúlja a többi. Rendkívül ötletes librettó, csodaszép muzsika jellemzik ezt az operettet, mely Budapest háromszázadik előadásához közeledik és a melynek főszerepét nálunk Horváth Mici, T. Pogány Janka, Kertész Manci, Fratta, Madas, Stoll, Sós és Bihari Nándor játsszák. A Postás Katia szombat és vasárnap bérletszünetben, hétfőn és kedden bérleti előadásban kerül színre. A darabot Gróf László rendezi.

MOZI

„Ó” a Dorian filmszínházban. Ma, pénteken a Dorian-filmszínházban a „Kéjutas” című 4 felvonásos sláger-burleszk kerül színre, melynek főszerepét „Ó” (Harold Lloyd) alakítja. Ezenkívül még egy 2 felvonásos Buster Keaton-burleszk kerül színre. A vígjáték-műsor előadásai 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

A legszebb nő a világon látható az Apolló-mozgóban s Lee Parry nemcsak azért a legszebb nő, mert ő játsza a film főszerepét, hanem valóban a legbájosabb, legszebb nő, akit filmen látnunk. Roppant kedves darabban ragyogtatja szépségét és kíváncsiságát, melynek ez a bájos művésznő. A kis szegény marionette-készítő szerepét játsza, ki sok-sok szenvedés után mégis csak boldog lesz. Gyönyörű jelenetek keretében játszódik le e kedves regény, a rendező végigvezet bennünket a római karnéval szép mulatságain, látjuk Olaszország gyönyörű tájait, majd Londonba visz, hogy az internacionális szépségversenyt élvezd végig. Betelöszöl pedig a Vezuv kitörésének és egy kastély égésének borzalmasan szép jeleneteit mutatja be. Lee Parry mellett Olaf Bjordot, a nőknek ezt a dalszédűvencét kell megemlékeznünk, ki melőli partnere Lee Parrynek.

SPORT

* Camp-Törökvs-mérkőzés lesz a Törökvs tavaszi erőpróbája. Vasárnap a Rhédey-kerti sporttéren, melyet óriási érdeklődés előz meg. A petrozsényi Camp eddig még nem szerepelt Nagyváradon, bár a játékosokat egyenként ismerjük, mégis kíváncsiak vagyunk a kitűnő együttes szereplésére. A Czákó, Mátrai, Dobó, Berkessy, Franz, Berkessy Elemér, Gyike, Vasváry, Dankó, Kiminich, Mezner, reprezentábilis játékosokból álló csapat azért is különösen szimpatikus, mert őt volt városi játékos szerepl benne és olyan játékerőt képvisel, hogy nagyon kemény diót kell feltörni a Törökvsnek, ha győzelmesen akar a mérkőzésből kikerülni. A NAC kommunikációjában hirdetett NAC-Törökvs ifjúsági bajnoki csak a Rhédey-kerti sporttelepen kerülhet lejátszásra, mert tudnivaló, hogy a múlt évről elmaradt és minden megsemmisített mérkőzés csak azon a pályán játszható le, amelyik pályán az eredeti mérkőzés pergett le. Ha egyáltalában meg lesz tartva vasárnap a Nac-Törökvs ifjúsági bajnoki, úgy ez csak a Rhédey-kerti sporttelepen lehetséges. A tárgyalások a két egyesület között megindultak a bírora vonatkozólag s ha megegyezni nem tudnának, úgy valószínű, hogy a mérkőzés elmarad a Nac-Törökvs 29-iki bajnoki mérkőzés napjára, de semmiesetre sem lehetséges az, hogy ezt a megsemmisített mérkőzést más pályán játszva le a Törökvs.

* NAC-Bihorul, NAC ifj.-Törökvs ifj. Ez a két rendkívül izgalmas mérkőzés lesz vasárnap a Károly trónörökös-pályán. Mind a két meccsre teljes felkészültséggel, a legerősebb felállításban állnak fel az érdeklét csapatok, úgy, hogy e két mérkőzés mellett, melyek két bajnokságot vannak hivatva eldönteni, a többi sportesemény jelentősége eltörpül vasárnap. Az új pályá hatalmas tribünje ezer nézőnek biztosít kényelmes, fedett helyet, úgy, hogy az idő nem befolyásolhatja az izgalmasban gazdag mérkőzések ritka élvezetét. A helyárrak mérsékelték. A mérkőzések 2 és 4 órakor kezdődnek.

A Mah-Jong

játékszabályai és történeti fejlődése.

Írta: Chiang Lee

a londoni Mah-Jong klub mestere.

Ára egész vászonkötésben 180 lei.

Kapható: a HEGEDÜS HIRLAPIRODÁBAN

Meghívó. A Szt. László Nyomda R.-T. Oradea-Mare Nagyváradon 1924. évi rendes közgyűlést 1925. március 30-án d. u. 5 órakor fogja megtartani a Kalh. Körhelyiségében, melyre a t. részvényeseket ezennel tisztelettel meghívjuk. Tárgyszorokzat: Az igazgatóság jelentése, a zárszámadások előterjesztése. Felügyelő-bizottság jelentése. A tiszta nyereség hovaforrítása. Határozathozatal az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére adandó felmentés tárgyában. Nagyvárad, 1925. március 11. az igazgatóság.

Zongorák

Elsőrendű wieni német és angol gyártmányúak állandóan raktáron

Legmesszebb menő jólállással.

Részletfizetésre is!

STERNBERG

Kishidő.

A legkisebb hirdetés ára 30 lei

A NAGYVÁRAD APROHIRDETÉSEI

Egy szó ára 3 lei, vastag betűs 5 lei

Velenes és Váralján lakó olva-órák figyelmébe! Apró hirdetés vagy bármilyen lapunkhoz tartozó dolgokat vigye be Str. Cămină Victoriei (Kolozsvári-utca) 46. CORVINA könyv- és papírkereskedésbe, lapunkok kiadói hivatalába. 555H

LAKÁS

Butorozott szoba külön bejárattal kiadó, teljes ellátással vagy a nélkül. — Cim a kiadóban. 549

Apolló palotában levő 3 szobás modern udvari lakóházat elcserélném 4-5 szobás lakással, csakis a központban. Leleplest fizetek. Ajánlatot 4-5 szobás jellegre a Hegedüs Hirlapirodába. 260H

Két szoba konyha butor eladó, lakás azonnal átvehető. Cim a kiadóban. 560

Két fiatal ember belvárosban havi 2000 Lei bérért csinosan butorozott szobát keres. Ajánlatokat kiadóba 2000 jellegre. 564H

ELLÁTÁS

Kis családnál szerény igényű leány teljes ellátást kaphat, ugyancsak kifizető házikoszt olcsón kapható kihordásra, vagy bent étkezésére. — utca 20. sz. balra első ajtó. 539

Alkalmazás

Volt önálló fűszerkereskedő, beszél a román, magyar, német nyelvet, állást keres. Vidékre is megy. Megkereséseket a kiadóba ker. 456

Állást keres, bármint, fiatal családostól, irodai teendőkhöz, üzletben jártnak. Beszél román, magyar, német, horvát nyelven. Cím a kiadóba ker. 457

Főzni tudó mindentest keresek 2 tagú családhoz 15-re. Nic. Zsiga (Lukács György-utca 22. 544

Perfeet önálló fiatal főző, azonnali belépésre keresetük ezer lei fizetéssel. — Jelentkezni a Hegedüs Hirlapirodában. 551

Deutsches Fräulein, aus vornehmer Familie sucht Stelle, als deutsche Erziehlerin zu grässeren Kindern. Unter „Gehaltsangeboten“ an die Administration 559

Ügyes minifenes jó bizonyítvánnyal 15-ére felvétetik. Cim a kiadóban. 566

Megbízható leány 3 éves gyermek mellé jó fizetéssel keresetük. Lőrinc mérnök. — utca 15 568H

Perfeet irodai tisztviselő, román levelező, könyvelő és minden irodai teendőben jártnak, beszélni románul, németül, franciául, keres a szakmabeli foglalkozást, esetleg főnapra. Ajánlatok Metropolis szálaloda 59. 567

Adás-Vétel

Perfektbőnyök (használt), jókban levők, középértmetre, olcsón eladók. Fazekas szabó, Str. Nicolae Iorga (Zöldá-u.) 6. 493H

Eladó 230 cm. csucstávolságú használt de jókban levő **esztergapad.**

Andriska és Rosenbaum, Strada Calvin (Ritoók Zs.-utca) 15. szám.

ELADÓ: Berkovits-u. két magánház, egyike teljesen modern; Csenger-u. három ház; Sztaroveszky-u. jói jövedelmező 450.000; Bunytay-utca két jó ház; Szaniszló-u. három lakásos; Bethlen-u. több lakásos, mindenütt átadó lakással. — Szőlők, közel három hold verandás épülettel 500.000; 3 1/2 ho d, épületekkel 420.000. — Nagyobb összeg kihelyezendő.

CSAPÓ, Strada Akademiei 6. szám.

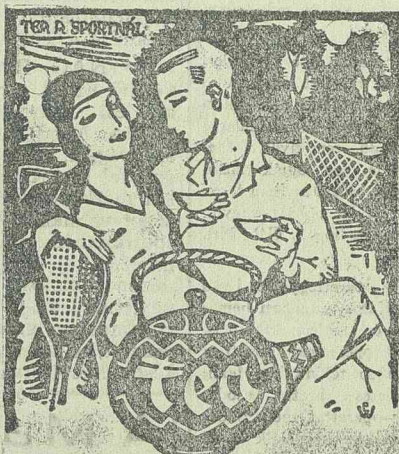
Valódi Schweinfurter zöld rovarpor

naftalin, külföldi lackok
nürnbergi művész esetek,
valamint összes festék
és keféjük a
legolcsóbbak

Rosenbergnél

Strada Rimnăci-utca 2.

Iparosoknak nagy árkedvezmény.

TEÁSKANNA
„tartalomdus”
AZÉRT LEGOLCSÓBB ÉS EGYUTTAL
LEGFINOMABB TEA HASZNÁLATBAN

Kiadó lakások és üzemhelyiségek

A VASZLOVITS LAJOS ur által, a Parcul Traian 6 alatt építendő két emeletes bérpalotában november 1-re kiadók, a földszinten 4 üzlet, félemeleten 5 üzlet-helyiség vagy iroda. I. emeleten 1 drb. 5 szobás lakás, 1 drb. négyszobás lakás. II. emeleten 1 drb. 5 szobás lakás, 1 drb. 4 szobás lakás. A bérletek feltételei megtekinthetők. **Dr. Varady Ödön** ügyvédnél. Parcul Traian (Széchenyi-tér) 12 szám délután 3-7 között.

Felhívjuk olvasóink figyelmét a

Dreher-Haggenmacher-sörgyár

BAVARIA duplamalata és

MARCIUSI (világos kivitelű)

sörre.

Mindenütt kapható legjobb minőségű sörök.

Értelmezük a t. vevő közönséget, ha olcsón akar hálót és ebédelt butorokat vásárolni, most alkalm van hozzá. Vétel kényszer nélkül keresse fel cégünket addig, míg a nagy készletünk tart.

BECK és BENJAMIN

Strada Cuza Voda (Szacsavaz-utca) 17. szám

— **Ajánljon egy jó könyvet** nekem.

— **Egyet? Tizenkettőt tudok ajánlani.** Kérje bármelyiket a **Hegedüs kölcsönkönyvtárban.**

Allorge: A tőzsde ára	— — — 2344
Gogoly: Bulyba Tarász	— — — 2485
Molnár: Üveg cipő	— — — 2520
Jensen: Dóra asszony	— — — 224
Dosztojevszky: Fehér éjszakák	2504
Jack London: Nap fia	— — — 913
Jack London: Barna farkas	— — — 2047
Tóth Béla: Boldogasszony dervise	226
Maeterlinck: Bölcsesség és a végzet	2327
Pásztor Árpád: Amerika Kana-	
dától Panamáig	— — — 2350
Conrad: Felvér	— — — 2343
Szemere: Két leány	— A B 820

Két lebontható szin, sürgősen eladó. Str. Alexandri Teleky-u. 40. a 562H

Benzin könnyű, olaj rafinált állandóan kapható. Str. Gojdu (Bedi-hy-u.) 30. 561

Gyökemes bokorrozás, megasztórszú rózsa, a legnemesebb fajokban, alak és szegélybúzsus, dísz cserjék jótányos árban. kaphatók felének kertészet Str. Alexandri (Teleky u.) 40. a.) 563H

Elsőbítés miatt eladó egy teljesen új háló és konyha berendezés, esetleg lakás. — Fűzes-u. 47. Ny

Lámpaernyő, párna, ferítő, függöny montirozás, gobelin, háló, keim, szőnyeg, hímzés, ruhahorgolás, kabát, kosztüm, estélyi és utcai ruha olcsón készíti. Niglesz-telep 100/2 szám Schwarz-ház. (Reptilóid mellett.) 168

Fajspilz kutya eladó. — 30 jobbra 59H

Házak eladók. Házaladár megbízásokat vállalkozunk — kölcsönöket megszerzünk. Magánpenzület jutalelkei kifizetünk. Adásvételi Ret Parcul Traian 12. Ertesztés délután 405

Gobelin, keim és szőnyeg olcsón vállalkoz. Fűzés-utca 47. Cím: Str. Tabacariilor Timar-utca 8. sz. 226

Ügyes varróné, ki mindenféle varráshoz ért, házakhoz ajánljuk. Cím: Fränkl Frida. Str. Astra (Gilányi-utca) 23. szám

Utlevél, bérlet- és bármilyen igazolványhoz szükséges tényleg kék pec legolcsóbban Zenker fényképező, Str. I. C. Brănuș (Szaniszló-utca) 25. Fesztételek este fél 8-ig.

Estélyi és utcai toalették a legkényesebb igényekig készülnek E. Fränkl Hermin divatszalonjában Str. Sztaroveszky u. 11/a. — Ugyanott gépjárműjavítás. Ny

Remélem

tudja már, hogy

a Pannoniában

vízumoztat

DEUTSCHAFUTAR

Utlevéleket elintéző

Román-Magyar

Magyar-Román

Ghetie szótár eladó

a Hegedüs Hirlap-irodában.

ÓRÁK

szakértői javítást legkomplikáltabb kifogástalanul

TISZAV

vevő, Str. Alexandri (Teleky-u.) 40. János-utca. Preciz munka

Mindenütt kaphatók:

Ursus Extra világos és Hercules dupla malatás barna
kolozsvári sörkülönlegességek

URSUS-CZELL SÖRFŐZDE, KOLOZSVÁR

Nagyvárad irodák: Strada Astra (Gilányi-utca) 5-7. sz.